

Міністерство освіти і науки України
Червоноградський гірничо-економічний фаховий коледж

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор коледжу
Л.М.Сольвар
«01» 09 2021 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок проведення навчальних знань
з охорони праці і безпеки життєдіяльності
у Червоноградському гірничо-економічному
фаховому коледжі

Схвалено рішенням
педагогічної ради №1
від «01» вересня 2021 р.

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в Червоноградському гірничо – економічному фаховому коледжі (далі - Положення) встановлює порядок навчання та перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності працівників та студентів Червоноградського гірничо – економічного фахового коледжу.

1.2. Дане Положення розроблене з урахуванням «Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511 (далі - Типове положення), «Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 18.04.2006 року № 304, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 7 липня 2006 року за № 806/12680 та «Методичних рекомендацій щодо проведення навчання і перевірки знань з безпеки життєдіяльності працівників закладів, установ, підприємств, організацій освіти і науки України»;

1.3. Положення спрямоване на реалізацію системи безперервного навчання з питань охорони праці працівників та безпеки життєдіяльності студентів коледжу з метою забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці та навчання, запобігання нещасним випадкам, професійним захворюванням та виникнення аварійних ситуацій.

1.4. Вимоги Положення є обов'язковими для виконання усіма учасниками навчально-виховного процесу та іншими працівниками коледжу.

1.5. В коледжі один раз на 3 роки видається наказ про проведення навчання і перевірки знань працівників з питань охорони праці, пожежної безпеки, електробезпеки та безпеки життєдіяльності.

1.6. Відповідальність за забезпечення організації навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників навчально-виховного процесу в коледжі несе директор коледжу.

2. Навчання з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності

2.1. Навчання працівників коледжу з питань охорони праці проводиться у вигляді складової частини навчання з безпеки життєдіяльності, при цьому

кількість годин і тематика навчання з питань охорони праці повинна відповідати Типовому положенню.

2.2. Для студентів коледжу під час проведення навчально-виховного процесу, здійснюється навчання з питань безпеки життєдіяльності у вигляді інструктажів з безпеки життєдіяльності (безпечна поведінка під час занять, дослідів, чи використанні приладів, устаткування та інструменту, механізмів, матеріалів, речовин, використання яких може призвести до травмування). Навчальною програмою передбачено вивчення таких дисциплін як «Безпека життєдіяльності», «Охорона праці» та «Охорона праці в галузі». Крім цього, у вигляді лекцій проводиться навчання з питань збереження здоров'я, пожежної та радіаційної безпеки, електробезпеки, безпеки дорожнього руху та попередження побутового травматизму (далі – безпека життєдіяльності). Обсяги, зміст навчання та форми перевірки знань з питань техніки безпеки та безпеки життєдіяльності для студентів визначаються навчальними планами і програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України.

2.3. Навчання студентів може проводитися як традиційними методами, так і з використанням сучасних форм організації навчання (модульного, дистанційного, екстернатного тощо), а також з використанням технічних засобів навчання (аудіовізуальних, комп'ютерних).

2.4. Під час навчання (проведення занять та інших заходів за межами коледжу) в сторонніх установах та організаціях на працівників та студентів коледжу поширюється законодавство про охорону праці України, інші нормативно-правові документи з питань охорони праці, пожежної безпеки, електробезпеки та безпеки життєдіяльності в такому ж порядку, як і в приміщеннях коледжу, а також інші установчі документи що діють в межах установ чи організацій, куди скеровано працівника чи студента.

3. Організація навчання і перевірки знань працівників з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності

3.1. Відповідно до Типового положення під час прийняття на роботу і в процесі роботи працівники коледжу проходять інструктажі, навчання та перевірку знань (раз на три роки) з питань охорони праці, пожежної безпеки, електробезпеки, цивільного захисту, гігієни праці та виробничої санітарії, безпеки дорожнього руху, надання першої медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків та інших питань безпеки життєдіяльності, а також правил поведінки в разі виникнення аварій та іншого стихійного лиха.

3.2. Директор та працівники коледжу, а також ті працівники, на яких наказом покладена відповідальність щодо організації роботи з охорони праці, пожежної безпеки, електробезпеки та безпеки життєдіяльності в коледжі (один раз на три роки) проходять у встановленому порядку навчання і перевірку знань з питань

охорони праці та безпеки життєдіяльності у комісії з перевірки знань у спеціалізованих навчальних центрах (відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України).

3.3. Перевірка знань працівників коледжу з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності проводиться затвердженою наказом по коледжу комісією.

3.4. Працівники коледжу які суміщають професії, проходять інструктаж, навчання і перевірку знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності з основних професій і з професій на яких вони працюють за сумісництвом.

3.5. Директор коледжу, відповідальна особа на яку покладена відповідальність щодо організації роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності в коледжі та працівники коледжу, які є членами відповідних постійно діючих комісій по перевірці знань з охорони праці та безпеки життєдіяльності, проходять навчання і перевірку знань (раз на три роки) в комісії спеціалізованих навчальних центрах або курсових комбінатах, які мають відповідні ліцензії, після чого отримують відповідне посвідчення, яке повинне постійно знаходитися у них під час виконання ними службових обов'язків. Всі інші працівники закладу проходять (раз на три роки) навчання і перевірку знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у комісії з перевірки знань по коледжу.

3.6. Навчання працівників коледжу робочих спеціальностей – робітників може здійснюватися шляхом проведення для них інструктажів керівником структурного підрозділу або інженером з охорони праці.

3.7. Працівники коледжу можуть проходити підготовку у вигляді навчання (лекції) з охорони праці та безпеки життєдіяльності безпосередньо в коледжі обсягом до 20 годин та шляхом самопідготовки. При навчанні шляхом самопідготовки працівники мають право на отримання консультацій від директора та інженера з охорони праці коледжу.

3.8. Остаточне консультування працівників закладу з питань охорони праці, пожежної і радіаційної безпеки, електробезпеки, техніки безпеки та інших питань безпеки життєдіяльності проводиться членами комісій, яка утворюється для перевірки знань за відповідними наказами, безпосередньо перед початком перевірки знань.

3.9. Перевірка знань працівників коледжу з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності здійснюється комісією, склад якої затверджується наказом по коледжу.

Головою комісії призначається директор коледжу. До складу комісії може входити один із заступників директора, особа відповідальна за

організацію роботи з охорони праці та з безпеки життєдіяльності та голова профспілкової організації, особа відповідальна за пожежну і електробезпеку. Комісія вважається правочинною, якщо до її складу входять не менше трьох осіб.

3.10. Усі члени комісії повинні попередньо пройти навчання та перевірку знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності у порядку, установленому Типовим положенням та цим Положенням та мати дійсні посвідчення про перевірку знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності.

3.11. Перелік питань для перевірки знань з охорони праці та безпеки життєдіяльності працівників коледжу складається службою охорони праці і затверджується наказом по коледжу.

3.12. Формою перевірки знань працівників коледжу з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності може бути залік за екзаменаційними білетами у вигляді усного або письмового опитування або інші форми перевірки знань.

3.13. Результат перевірки знань з питань охорони та безпеки життєдіяльності працівників коледжу оформлюється відповідним протоколом.

3.14. Працівники коледжу, які під час перевірки знань з охорони праці та безпеки життєдіяльності виявили задовільні результати розписуються в протоколі з перевірки знань. При цьому в зазначеному протоколі в стислій формі зазначається перелік основних нормативно-правових актів з охорони праці, питань безпеки життєдіяльності, виконання конкретних видів робіт, в обсязі яких працівник коледжу пройшов перевірку знань.

3.15. При незадовільних результатах перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності працівники коледжу, які виказали незадовільні результати під час перевірки знань, протягом одного місяця повинні пройти повторну перевірку знань в комісії закладу.

3.16. Не допускаються до роботи працівники коледжу, які не пройшли навчання і перевірку знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності протягом 3-х місяців з дня оформлення на роботу та в разі не проходження ними повторної, чи позачергової перевірки знань.

3.17. Організаційне забезпечення роботи комісій з перевірки знань з закладі (організація проведення перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності, оформлення, облік і зберігання протоколів перевірки знань тощо) покладається на директора коледжу.

Контроль за навчанням здійснює служба охорони праці коледжу. Термін зберігання протоколів перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності не менше 5 років.

3.18. Відповідальність за організацію і здійснення інструктажів, навчання та перевірки знань працівників закладу з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності покладається на заступника директора з навчальної роботи, відповідального за організацію роботи з охорони праці та керівників структурних підрозділів.

3.19. Позачергове навчання і перевірка знань працівників коледжу з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності проводиться при переведенні їх на іншу роботу або призначенні на іншу посаду (в разі якщо це потребує додаткових знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності).

3.20. Як що з працівником закладу стався нещасний випадок, чи професійне захворювання або стався груповий нещасний випадок, чи нещасний випадок зі смертельним наслідком, а також коли комісія з розслідування нещасного випадку встановила факт порушення вимог нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки життєдіяльності, всі працівники закладу протягом місяця проходять позачергове навчання і перевірку знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в порядку, установленому цим Положенням.

4. Спеціальне навчання і перевірка знань працівників з питань охорони праці

4.1. Працівники коледжу у відповідності до «Переліку робіт з підвищеною небезпекою», затвердженому наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 232/10512, та «Переліку робіт, де є потреба у професійному доборі», затвердженому наказом МОЗ України та Держнаглядохоронпраці України від 23.09.94 № 263/12, зареєстрованому Міністерством юстиції України 25.01.95 за № 18/554 (із змінами), проходять щороку спеціальне навчання і перевірку знань відповідних нормативно-правових актів з питань охорони праці або не вивільняються від проходження повторних інструктажів.

4.2. Порядок проведення спеціального навчання з питань охорони праці визначається Типовим положенням.

4.3. Перевірка знань з питань охорони праці після проведення спеціального навчання проводиться комісією, затверджено наказом по коледжу.

4.4. Стажування, дублювання і допуск до роботи працівників закладу, наведених у п.4.1. проводиться відповідно до Типового положення.

4.5. Інструктування працівників закладу, наведених у п.4.1. дозволяється як виняток і проводиться керівником структурного підрозділу за відповідними інструкціями та реєструється у відповідних журналах

5. Організація проведення інструктажів з питань охорони праці та техніки безпеки для працівників.

5.1. Працівники коледжу попередньо – під час прийняття на роботу та періодично - раз квартал, чи раз на півріччя проходять інструктажі з питань охорони праці та техніки безпеки .

Інструктажі з правил пожежної безпеки та поведінки і діях працівників при виникненні аварійних ситуацій, чи стихійного лиха проводяться у терміни і з періодичністю, яка обумовлюється «Правилами пожежної безпеки в Україні».

Інструктажі з електробезпеки проводяться у терміни із періодичністю, яка обумовлюється «Правилами безпечної експлуатації електроустановок споживачів».

Інструктажі з безпечної експлуатації будівель, споруд та інженерних мереж проводяться з періодичністю, яка обумовлюється «Правилами безпечної експлуатації будівель, споруд та інженерних мереж».

5.2. Порядок проведення інструктажів з охорони праці та з техніки безпеки з працівниками в коледжі визначається Типовим положенням і проводяться за інструкціями розробленими, затвердженими та введеними в дію наказами по коледжу:

5.2.1. Вступний інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності проводиться з працівниками коледжу :

- які приймаються на постійну або тимчасову роботу незалежно від їх освіти, стажу роботи та посади;
- які прибули до коледжу і будуть брати безпосередню участь у навчально-виховному процесі або планується виконання ними іншої роботи в закладі більше 3-х днів.

Вступний інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності проводиться інженером з охорони праці після прибуття працівника на роботу до коледжу та після проходження обов'язкового медичного огляду.

Вступний інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності проводиться в кабінеті інженера з охорони праці.

Вступний інструктаж проводиться за програмою, розробленою затвердженою і введеною в дію наказами по коледжу.

Зміст та об'єм програми вступного інструктажу визначається директором закладу та погоджується службою охорони праці .

Запис про проведення вступного інструктажу з охорони праці та безпеки життєдіяльності з працівниками коледжу робиться в журналах реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці, який зберігається як документ сурової звітності у службі охорони праці коледжу.

5.2.2. Первинні інструктажі на робочому місці з охорони праці та безпеки життєдіяльності проводяться з:

- працівниками коледжу до початку роботи безпосередньо на їх робочому місці;
- новоприйнятим (постійно чи тимчасово) до коледжу працівниками чи для тих працівників закладу, що переводиться з одного структурного підрозділу до іншого;
- працівниками які виконуватимуть нову для них роботу;
- працівниками відрядженим з інших установ чи закладів освіти до закладу, які беруть безпосередню участь у навчально-виховному процесі коледжу.

Первинні інструктажі на робочому місці з охорони праці та безпеки життєдіяльності проводяться інженером з охорони праці індивідуально або з групою осіб одного фаху за юридично оформленими інструкціями з охорони праці та безпеки життєдіяльності відповідно до виконуваних ними робіт.

5.2.3. Повторні інструктажі з охорони праці та безпеки життєдіяльності проводяться (керівниками структурних підрозділів) на робочому місці працівників коледжу індивідуально з кожним окремим працівником, з групою працівників, які виконують однотипні роботи, за обсягом і змістом переліку питань первинного інструктажу.

Повторні інструктажі з охорони праці та безпеки життєдіяльності проводяться при виконанні робіт з підвищеною небезпекою - 1 раз на 3 місяці, для решти робіт - 1 раз на 6 місяців.

5.2.4. Позапланові інструктажі з охорони праці та безпеки життєдіяльності проводяться на робочому місці працівника коледжу:

- при введенні в дію нових або переглянутих нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки життєдіяльності, а також при внесенні змін та доповнень до них;
- при зміні технологічного процесу, заміні або модернізації устаткування, приладів та інструментів, вихідної сировини, матеріалів та інших факторів, що впливають на стан охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- при зафіксованих порушеннях працівниками коледжу вимог нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки життєдіяльності або в разі отримання травм, аварій, пожеж тощо;
- при перерві в роботі виконавця більше ніж на 30 календарних днів - для робіт з підвищеною небезпекою, а для решти робіт - понад 60 днів.

Позапланові інструктажі з охорони праці та безпеки життєдіяльності проводяться (керівниками структурних підрозділів) індивідуально з окремим працівником коледжу або з групою працівників одного фаху.

Обсяг і зміст позапланових інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності визначаються в кожному окремому випадку, в залежності від причин і обставин, що спричинили потребу їх проведення.

5.2.5. Цільові інструктажі з охорони праці та безпеки життєдіяльності проводяться:

- у разі виникнення необхідності ліквідації аварії або стихійного лиха чи їх наслідків;
- при необхідності виконання працівником коледжу робіт, які не передбачені його посадовими обов'язками;
- при необхідності проведення робіт, на які відповідно до законодавства оформлюються наряд-допуск, наказ або розпорядження.

Цільові інструктажі з охорони праці та безпеки життєдіяльності проводяться (керівниками структурних підрозділів) індивідуально з кожним працівником коледжу або з групою працівників. Обсяг і зміст цільових інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності визначаються залежно від виду робіт, що будуть виконуватися.

5.2.6. Запис про проведення первинного, повторного, позапланового та цільового інструктажів з охорони праці, безпеки життєдіяльності для працівників коледжу робиться в журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці, який зберігається, як документ суворої звітності у службі охорони праці.

5.3. Всі інструктажі з охорони праці, пожежної безпеки, електробезпеки та безпеки життєдіяльності для працівників коледжу проводяться за інструкціями (програмами), які розробляються в коледжі службою охорони праці та затверджуються і вводяться в дію наказами директора у відповідності до діючого законодавства України та цього Положення.

6. Організація проведення навчання студентів з питань безпеки життєдіяльності

6.1. Навчання студентів коледжу з питань безпеки життєдіяльності здійснюється шляхом проведення інструктажів, бесід та за навчальними планами в навчально-виховному процесі.

6.2. Всі інструктажі для студентів коледжу під час занять та у побуті здійснюється відповідно до цього Положення і проводиться за програмами та інструкціями що розроблені в коледжі, погоджені службою охорони праці і затверджені та введені в дію наказами по коледжу відповідно до законодавства України і цього Положення.

6.2.1. Вступний інструктаж з безпеки життєдіяльності для студентів проводиться один раз за весь період навчання в кожній академічній групі, за програмою вступного інструктажу, в залежності від віку студента, при зарахуванні їх до коледжу.

6.2.2. Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності для студентів проводиться за програмами первинного інструктажу, що розроблені з урахуванням віку студентів, три рази на рік (на початку навчального року, перед зимовими канікулами та перед літніми канікулами). Первинний інструктаж, що проводиться перед літніми канікулами бажано здійснювати за участю батьків.

6.2.3. Інструктаж з безпечної поведінки студентів в окремих приміщеннях коледжу проводиться, до початку навчальних занять, раз на рік в кабінетах, майстернях та в спортивних залах, на спортивних площадках тощо перед початком занять в цих приміщеннях, за інструкціями з безпечної поведінки в цих приміщеннях.

6.2.4. Інструктажі з техніки безпеки для студентів при проведенні дослідів та інше проводиться перед проведенням навчально-практичних занять (дослідів) у приміщеннях, зазначених в п. 6.2.3. або в разі необхідності використання студентами в процесі навчання різних механізмів, інструментів, матеріалів, які можуть стати причиною отримання травм.

6.3. Позапланові інструктажі з безпеки життєдіяльності для студентів коледжу проводиться при порушеннях ними вимог нормативно-правових актів з безпеки життєдіяльності що призвели до травм, чи можуть призвести, до аварій, пожеж тощо.

6.4. Інструктажі з безпеки життєдіяльності для студентів коледжу при проведенні з ними практичного навчання (дослідів) на свіжому повітрі проводяться за програмою первинного інструктажу, чи інструкцій з безпеки за темою заходу.

6.5. Реєстрація інструктажів для студентів коледжу проводиться:

- вступний – в окремому журналі обліку вступного інструктажу для студентів;
- первинний (три рази на рік) у журналі обліку первинного інструктажу для студентів.
- з безпечної поведінки перед початком занять в кабінетах, майстернях, спортзалах, чи інших приміщеннях з підвищеною можливістю отримання травм - у класному журналі на спеціальній сторінці;
- з безпеки перед виконанням практичного завдання (дослідів), чи заняття, пов'язаного з використанням різних механізмів, інструментів, матеріалів тощо - у журналі обліку навчальних занять на сторінці предмету у розділі теми уроку, навчального заняття тощо.

6.6. Вступний, первинні, повторні, позапланові і цільові інструктажі безпеки життєдіяльності, з безпечного поводження, чи з безпеки з студентами коледжу проводять викладачі коледжу (керівники груп) , які працюють з ними в цей час.

6.7. Тематика та порядок проведення інструктажів з безпеки для студентів коледжу розробляється:

- первинного - у відповідності з цим Положенням;
- з безпеки життєдіяльності – з урахуванням специфіки проведення лекційних, чи практичних занять (дослідів).

6.8. Крім проведення інструктажів (вступного та первинного) з безпеки життєдіяльності, інструктажів з безпечного поводження в кабінетах та лабораторіях з студентами коледжу додатково в позанавчальний час здійснюється виховна робота у вигляді бесід у відповідності до «Положення про організацію роботи з хорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і закладах освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01.08.2001 № 563, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20.11.2001 за № 969/6160.

Бесіди обов'язково повинні містити питання: безпечної поведінки студентів у побуті, охорони здоров'я, пожежної і радіаційної безпеки, безпеки дорожнього руху, попередження побутового травматизму, у випадку надзвичайних ситуацій, надання першої долікарської допомоги тощо.

6.9. Записи про проведення бесід робляться у журналах обліку навчально-виховної роботи на сторінках керівника групи.

6.10. Інструктажі з правил поводження за межами коледжу, де навчально-виховний процес пов'язаний з використанням небезпечних або шкідливих для здоров'я факторів проводиться за участю батьків, які беруть участь у позанавчальних заходах.

6.11. Цільові інструктажі проводиться з студентами коледжу в разі організації проведення позанавчальних заходів (олімпіади, турніри з предметів, екскурсії, туристичні походи, спортивні змагання тощо), під час проведення громадських заходів, проведення господарських робіт (прибирання територій, приміщень, науково-дослідна робота на навчально-дослідній ділянці тощо).